

Van: Stichting "Wij vertrouwen stemcomputers niet"

Linnaeusparkweg 98
1098 EJ Amsterdam
The Netherlands

tel: +31 20 463 6394

fax: +31 20 663 8511

mail: info@wijvertrouwenstemcomputersniet.nl

Aan: De staatssecretaris van BZK

ministerie van BZK
directie CZW
postbus 20011
2500 EA Den Haag

Onderwerp: Bezwaar Wob-10

Amsterdam, 19 juni 2007

Zeer geachte staatssecretaris Bijleveld,

Op 20 mei 2007 heeft onze stichting pro-forma bezwaar gemaakt tegen uw besluit van 11 april 2007 (uw kenmerk 2007-0000106759) inzake ons Wob-verzoek van 9 januari 2007 (ons kenmerk Wob-10). Op 25 mei 2005 heeft u ons vier weken de tijd gegeven om ons bezwaar met redenen te omkleeden. In deze brief zullen wij ons bezwaar toelichten. Alle voorgenoemde stukken zijn als bijlage bij deze brief gevoegd.

Uw besluit van 11 april 2007 is slechts een eerste deelbesluit. Dit bezwaar zal dan ook uitsluitend betrekking hebben op dit deelbesluit.

Wij maken bezwaar tegen alle beslissingen in uw besluit. Het bezwaar wordt hieronder toegelicht en met redenen omkleed.

Weigering "enige honderden documenten"

Op pagina 1 van uw besluit beschrijft u de gevolgde werkwijze bij de behandeling van het Wob-verzoek. U heeft eerst alle documenten inzake bestuurlijke aangelegenheid verzameld. Vervolgens heeft u daaruit een selectie gemaakt. Deze selectie wordt verderop in uw besluit behandeld. Van de overige, niet-geselecteerde documenten wordt verstrekking geweigerd. Het gaat daarbij om "enige honderden documenten". U onderscheidt daarbij drie categorieën documenten:

- e-mails
- interne notities betreffende onderlinge afstemming
- concepten van inmiddels openbare stukken

U stelt dat deze documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, uitsluitend bestaan uit persoonlijke beleidsopvattingen. U weigert verstrekking van al deze

documenten op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob. Dit artikel staat toe dat van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Containerbeslissing

Gezien uw methode van verzamelen en selectie betreft het hier documenten die op een groot aantal onderdelen van ons Wob-verzoek betrekking hebben. Aangezien u niet per document afzonderlijk uw beslissing toelicht is het voor ons onmogelijk te weten op welke onderdelen van ons Wob-verzoek uw weigering betrekking heeft. Bovendien laat vaste jurisprudentie met betrekking tot de Wob u niet de vrijheid zo te beslissen. De Awb en beginselen van behoorlijk bestuur verplichten het bestuur om een beschikking zo nauwkeurig mogelijk te motiveren. In de uitspraak van de Rechtbank Haarlem (03-10-2000, LJN: AA7513) inzake de afwijzing van een Wob-verzoek inzage in declaraties, bonnen en nota's betreffende buitenlandse dienstreizen van de Commissaris der Koningin en de leden van GS:

“Ofschoon verweerders rekening mogen houden met het belang van een vlotte voortgang der werkzaamheden en de president er niet blind voor is dat het verzoek van eiser een niet onbeduidend beslag zal leggen op het ambtelijk apparaat, mag behartiging van dit belang niet leiden tot het de facto niet verstrekken van de gevraagde informatie.”

Bovendien geeft u aan dat geen lijst is opgesteld van de geweigerde documenten omdat dit meer tijd zou kosten en zou leiden tot vertraging bij de afhandeling van het Wob-verzoek. Wij willen u erop wijzen dat wij in ons Wob-verzoek niet primair vragen om een lijst van documenten. Wij vragen u slechts documenten openbaar te maken die binnen ons Wob-verzoek vallen. Daarnaast vragen wij in het verzoek om een overzicht van geweigerde documenten. Waar u meent openbaarmaking te moeten weigeren, zou het van goed bestuur getuigen om per document afzonderlijk dit besluit toe te lichten. In die zin zou het logisch zijn dat uw besluit een opsomming bevat van de geweigerde documenten. U stelt in uw besluit verder dat geen lijst is opgesteld omdat de Wob niet verplicht tot het opstellen van een nieuw document. Maar dat argument kan natuurlijk geen betrekking hebben op het besluit zelve.

Bovendien kan het opstellen van een dergelijke opsomming en motivering in het besluit van geweigerde documenten niet buitensporig veel tijd vergen wanneer uw archiefsysteem voldoet aan de Archiefwet inzake het goed en geordend bewaren. Waar de weigering e-mails betreft behoeft het geen betoog dat het opstellen van zo'n opsomming een simpele kwestie is. Mocht uw archief niet op orde zijn - waardoor ons verzoek een grotere dan noodzakelijke bewerkelijkheid veroorzaakt - dan is dat geen valide argument om openbaarmaking te weigeren.

We concluderen dat u een containerbesluit heeft genomen ten aanzien van deze honderden documenten. Bovendien had u ten alle tijden met ons in overleg kunnen treden over een oplossing die voor beide partijen aanvaardbaar is zoals een beslissing op clusters documenten. Bewerkelijkheid is geen valide grond voor het de facto niet verstrekken van de gevraagde documenten.

Vooralsnog gaan wij er van uit dat de beslissing ten aanzien van deze groep documenten slechts een tussenbeslissing is - om zoals u zelf al aangeeft vertraging bij de afhandeling van ons Wob-verzoek te voorkomen. Dit ontslaat u niet van de plicht alsnog

gedetailleerder te zijn over de honderden geweigerde documenten. Tot slot verzoeken wij u om een aanvullende beslissing hierover met het voorliggende bezwaar te voegen.

Te breed gebruik beperkingen

U stelt dat de geweigerde documenten zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad. Wij wijzen u erop dat documenten binnen het bestuur nagenoeg nooit gemaakt worden ten behoeve van intern beraad; ze worden opgesteld vanwege de inhoud, vanwege het onderwerp. Ze vervolgens de status intern beraad toebedelen is een bestuurlijke keuze. De vraag is ook of degene die de documenten achteraf deze kwalificatie geeft, daartoe bevoegd is. Wij betwisten dus dat een zo grote verzameling diverse documenten aangemerkt kan worden als documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad.

Bovendien is niet aannemelijk dat een zo grote hoeveelheid documenten uitsluitend bestaat uit persoonlijke beleidsopvattingen. Het kan niet anders dan dat de documenten ook feitelijke informatie bevatten of andere informatie dan persoonlijke beleidsopvattingen. Dit geldt in bijzondere mate voor concepten van "inmiddels openbare stukken". Bovendien laat u na om concepten van inmiddels niet-openbare stukken in uw afweging te betrekken.

Bovendien laat de Wob in artikel 11, tweede lid, toe deze documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, met daarin persoonlijke beleidsopvattingen, openbaar te maken, immers: "over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm." Bovendien laat artikel 11, tweede lid, tevens de mogelijkheid niet te anonimiseren wanneer betrokkenen daarmee instemmen.

Nergens uit uw besluit blijkt dat u deze mogelijkheden uit artikel 11 heeft meegewogen. U heeft van een beperking in de Wob een categorische weigering gemaakt. U kunt dus:

- a. met instemming van betrokkenen de informatie in tot personen herleidbare vorm openbaar maken;
- b. subsidiair, met het oog op een goede en democratische bestuursvoering de informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm;
- c. meer subsidiair, de documenten verstrekken waarbij de persoonlijke beleidsopvattingen zijn verwijderd, hetzij door zwarten, hetzij door samenvatten;
- d. meest subsidiair, wanneer u wilt betogen dat, voor sommige met name genoemde documenten, de feiten en de persoonlijke beleidsopvattingen dusdanig verweven zijn dat scheiding niet meer mogelijk is, dan op z'n minst de naakte feiten te verstrekken.

Uit jurisprudentie blijkt dat de rechter een vergelijkbare trapsgewijze benadering hanteert ten aanzien van artikel 11, eerste en tweede lid, van de Wob. Zie hiervoor de uitspraak van de Amsterdamse rechtbank van 25 januari 2001 in de zaak tussen J.J. Oranje/NRC Handelsblad en het ministerie van financiën:

"Het feit dat in stukken ten behoeve van intern beraad passages voorkomen als 'gezegd kan worden dat' of woorden van gelijke strekking is onvoldoende voor de conclusie dat sprake is van persoonlijke beleidsopvattingen. Ingevolge artikel 1, aanhef en onder f., moet onder een persoonlijke beleidsopvatting worden verstaan: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over

een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten."

Als een dergelijke situatie aan de orde is en bovenstaande stelling bevestigend moet worden beantwoord dan dient, zo stelt de rechtbank:

"indachtig het bepaalde in artikel 11, tweede lid, te worden gezien of er - met het oog op een goede en democratische bestuursvoering- aanleiding is over die persoonlijke beleidsopvatting informatie te verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Ten aanzien van de in die stukken vermelde feiten dient voorts te worden gezien of die stukken niet openbaar kunnen worden gemaakt onder het weglakken of wegplakken van de geheim te houden passages, of een andere geschikte vorm van openbaarmaking als bedoeld in artikel 7."

Mocht dit bezwaar voor u reden zijn om het ons in overleg te willen treden over de verdere afhandeling van het verzoek dan zijn wij daar altijd toe bereid.

Met vriendelijke groet,
Hoogachtend,

R.V. (Rop) Gonggrijp
voorzitter